

KARRIERE

Prøveklud i sit eget pro

Forfatter Carsten Graff har gjort karriere i uforberedte foredrag om at lyve, stjæle og være utro. I folkeskolen var han en rod, men så blev han it-mand. Siden førte skilsmisse og et selvmordsforsøg ham ind på en ny levestrøge, og nu er han aktuel med en bog om sine erfaringer med at leve polygamt.

SUNE SØLUND

Depressionen vendte totalt op og ned på Carsten Graffs liv. Det lignede ellers i midten af 1990'erne en lovende karriere for it-manden, der arbejdede som konsulent for Teknologisk Institut. Men så blev konen gravid. Og før barnet var født, kunne de vordende forældre ikke holde ud at snakke sammen.

»Jeg havde en stor kommunikationsuddannelse, arbejdede som kommunikationsekspert og holdt kurser i det, men jeg kunne ikke snakke med min kone. Havde jeg nu været en rigtig kommunikationsekspert, så havde vi kunnet finde ud af det, for så havde jeg forstået, hvad der fo-

regik. I stedet blev vores konflikt et stort mysterium for mig», fortæller Carsten Graff.

Skilsmissen blev en realitet allerede før fødslen, og Carsten Graff fik et nervesammenbrud. Det gik op for ham en dag, hvor han lavede en præsentation for nogle »meget glatte slipsefolk«.

»På mødet begyndte jeg pludselig bare at tude. Det var ret voldsomt og helt vildt pinligt foran de der slipsedrenge. Ingen anede, hvad de skulle sige eller gøre«.

Han skyndte sig at forlade mødet, og få dage senere sagde han op - arbejdet gav ikke længere mening for ham.

På få måneder styrtede alt sammen. Foruden skilsmissen og opsigelsen døde en gammel ven af aids. Og sit nyfødte barn kunne han ikke holde ud at se. I dagewis sad Carsten Graff på en bænk og kiggede på gravsten på Vestre Kirkegård i København. Og en dag fandt han sig selv på Anholt, hvor han barfodet gik rundt om øen og badede i vinterens frostklare vand. I ågevis snakkede han ikke med andre mennesker.

»Jeg var helt nede i kælderen, havde et sortsyn og var i kontakt med nogle eksistentielle tanker, som jeg ikke var vant til. Jeg prøvede ikke at forsvinde fra det ved at drikke eller tage medicin. I stedet fordybede jeg mig i smerten på den vildest tænkelige måde, isolerede mig og skrev alt ned, hvad jeg tænkte og følte«.

»To gange var jeg fast besluttet på at begå selvmord, og lige da jeg skulle til at gøre det, slap smerten. Som jeg stod på kanten og erkendte, at nu dør jeg, dér gik det op for mig, at jeg kunne dø. Så kom lettelsen, og det gjorde mig glad igen. Jeg havde vilde udsving i den periode«.

Depressionen varede i to år, og på den tid udgav Carsten Graff tre bøger. Den første blev den prisbelønnede 'Samtaler med et træ' fra 1996. Trods meget blandede anmeldelser fik bogen stor opmærk-

Carsten Graff følger ikke med i nyheder og forbereder sig ikke, når han holder foredrag. Gjorde han det, ville det blive for stift og kedeligt, siger han. I stedet finder han inspiration under en løbetur i Dyrehaven - eller 'kontoret', som han kalder den. Foto: Finn Frandsen

somhed og modtog Charles Haugbøll-prisen af Dansk Forfatterforening.

Når én kæreste er for lidt

I dag, 14 år senere, har Carsten Graff udgivet 10 bøger og holdt over tusind foredrag for alle typer af private og offentlige organisationer og institutioner via sin foredragsvirksomhed Stemningshotellet, et udviklingscenter for både erhvervsledere og private, men især for ham selv.

Hans seneste bog, 'En ren forbindelse', udkom i mandags. Ifølge Graff har den været undervejs i 11 år med ham selv som prøveklud. I bogen forsøger han at svare på, om man kan leve i flere kærlighedsforhold på én gang i samme hus med fælles børn, og om man kan elske sin kæreste så højt, at man hjælper hende til at finde en bedre kæreste end sig selv.

Beviset for det skrevne kunne man i sidste uge opleve i billeder på DR 2's temalørdag, hvor Graffs kærlighedsliv med to kvinder og den ene kvindes anden kæreste og deres børn blev skildret i en udsendelse på en time.

»Jeg har længe søgt åbne forhold, men jeg har haft svært ved at finde nogen, som forstod det, for det handler ikke bare om sex. Derimod handler det om at have flere kærester, som elsker hinanden. Det har været en hård omgang at udforske det polygame univers, for der er ikke rigtig nogen retningslinjer. Jeg har bare måttet leve i det, og det har været ret syret«.

I udsendelsen kunne man opleve, at Carsten Graffs ene kæreste blev gravid, men at hun ikke vidste, hvem faderen var. Derfor var både han og den anden mulige far med til fødslen, og det var først der, det blev afgjort, at Carsten ikke var faderen.

Man kunne også opleve Carsten Graffs to kæresters første, akavede møde med hinanden hjemme i hans have i Hellerup. Her friede han pludselig til dem begge på én gang. Mødet blev for meget for den ene, som valgte at smide mikrofonen og gå sin vej.

Carstens Graffs liv har haft nogle gevaldige vendepunkter, som han selv kalder »en absurd kontrast til barndommen i Skovlunde«. Her var faderen ejendoms-mægler og moderen sundhedsygeplejerske, og alt syntes nofmarkt i sovekvartret - på overfladen.

»Jeg spillede guitar, men det gav ingen anerkendelse. Så jeg levede i skyggen af mine to storebrødre, som var bedre til alting. I skolen var jeg ubehjælpesom, fik 00 i engelsk og 03 i skriftlig dansk. Så fik jeg en skidt omgangskreds, drak mig skidefuld og kom med i en slags rockerbande, hvor vi lavede indbrud og sloges i weekenderne«.

Hellere computere end sex

Han var godt klar over, at det var uholdbart. Og for at komme væk fra det valgte han som 18-årig at søge til civilforsvaret på Bornholm, hvor han blev uddannet røgdykker. Derefter tog han på Ollerup Gymnastikhøjskole, hvor han fik hjælpeundervisning, fordi han »hverken kunne læse eller skrive«. Han kom i gang med at læse, og tilbage i Skovlunde blev han først gymnastiklærer på en folkeskole, før han kort efter begyndte på hf.

Som 23-årig blev Carsten Graff færdig med hf og denne gang med helt andre karakterer end tidligere. Han flyttede sam-

ERE

“Jeg skrev bøger for at møde nogen, som ville forstå mig. Det skete faktisk også. Næste gang jeg blev gift og fik et barn, var det med en kvinde, som havde læst mine bøger

Carsten Graff, forfatter og foredragsholder

projekt 'Prik til et tabu'

BLÅ BOG

48 år, født i Skovlunde, hvor han også er opvokset. Er i dag forfatter, foredragsholder og selvudnævnt levetilosof.

Karriere: Var i slutningen af 1980'erne programmør for Sparekassernes Datacenter og i første halvdel af 90'erne it-konsulent for Teknologisk Institut. Blev derefter forfatter og har skrevet 10 bøger, hvilket har dannet grundlag for hans foredragsvirksomhed, Stemningshotellet.

Uddannelse: Uddannet cand.merc. i datalogi fra CBS.

Privat: Lever i et polygamt forhold med flere kærester og har fire børn.

ting. I stedet dyrker vi ligegyldige venskaber, vi aldrig ville drømme om at dyrke i virkelighedens verden».

Et prik til de kollektive tabuer

Alle tanker i alle Carsten Graffs bøger er en slags selvrealiseringsprojekt. Hvor det i begyndelsen handlede om it, udviklede emnerne sig til bredere hverdagsproblemer og kærlighed.

...og havde ingen viden om hvordan

men med en engelsk kæreste, og det var i deres lejlighed i Ballerup, at passionen for it begyndte.

»Det er faktisk en rædselsfuld og kedelig historie, for det begyndte med, at vi simpelthen kedede hinanden så meget, at jeg begyndte at rode med computere for at slippe for at være sammen med hende. Det opslugte mig så meget, at jeg foretrak at nørde med computeren frem for at have sex med hende«.

Kort efter begyndte Graff at læse datalogi på Handelshøjskolen, og ved siden af blev han ansat i Sparekassernes Datacenter, hvor han var med til at programmere tidlige versioner af webbank eller home banking, som det hed dengang. Som 80'erne blev til 90'erne, blev Carsten Graff cand.merc. i datalogi og ansat som it-konsulent på Teknologisk Institut og populær klummeskriver om it for både Berlingske Tidende og Computerworld.

It-manden som hader it

Få år senere blev han ramt af den depression, som dengang i 1996 satte gang i Carsten Graffs nye karriere som forfatter, foredragsholder og levefilosof. Det kalder han sig, fordi han taler om hverdagens filosofiske problemer. Første år, siger han, holdt han mere end 200 foredrag. Og det kan stadig undre ham, at man kan tage både 20.000, 30.000 og 40.000 kroner for et times foredrag.

Carsten Graff var dengang opsigtsvækkende, fordi han var et paradoks: en fralfalden computernørd, som havde levet og åndet for it, men som pludselig gik frem og kaldte it for »noget bras«. I dag 14 år efter står bogen for at skulle udgives i USA.

»Jeg kender ikke til andre it-bøger, som er aktuelle så mange år efter udgivelsen. Men det er, fordi den bredt handler om at føle sig fanget af en udvikling, som man

ikke kan undslippe. Jeg har selv modstræbende accepteret udviklingen og har en Facebookprofil og en mobiltelefon. Ellers ville jeg da blive ensom, for hvem gider sende et brev i dag? Ikke mig«.

Problemet med teknologi og it er, mener Graff, at måske hjælper den os. Men vi glemmer tit, at den skaber en masse nye problemer, som vi vælger at overse. Dermed sker det omvendte af, hvad man lover. Som eksempel, forklarer han, var argumentet i 90'erne, at it ville spare tid og give mere fritid. Men it spilder tid, siger han.

»I arbejdet bruger vi nu mere tid på administration, og jeg plejer at bruge eksemplet med socialrådgiverne, hvor undersøgelser viser, at de i takt med indførelsen af it næsten ikke har tid til at tage sig af mennesker mere. Og privat lever vi et pseudoliv på nettet ved siden af virkeligheden, hvor vi ikke mærker og føler

mer og kærgede. »Jeg havde ingen viden om, hvordan jeg skulle håndtere min private situation. Jeg manglede forståelse, og mit mål blev at møde en, som kunne forstå mig, for så ville jeg kunne forløses. Jeg skrev derfor bøger for at møde nogen, som ville forstå mig. Det skete faktisk også. Næste gang jeg blev gift og fik et barn, var det med en kvinde, som havde læst mine bøger«.

Når man læser om folk, som har mødt eller oplevet Carsten Graff, siger de som regel, at han er en meget særlig mand. Personligt er hans mål at prikke til det, som han kalder for »kollektive tabuer«. Eksempelvis om man kan have mere end én fast partner.

»Det har været hårdt at leve polygamtdet er som at køre i den modsatte siden af vejen, for vores kultur er indrettet til monogami. Det er eksempelvis meget mærkeligt for mine børn, som ser på deres venner. Og det er jo naturligt, når al litteratur og alle film handler om to mennesker, som får hinanden og lever lykkeligt til deres dages ende«.

Et af eksperimenterne med det polygame forhold har været, om man kan indføre næstekærlighed i ægteskabet.

»At indføre næstekærlighed og sætte det højere end sit eget ego, det kræver noget. De fleste kan det med små børn, men næsten ingen kan det med deres kæster. Lad os sige, at min kone synes, at du er den mest fantastiske mand, så ville jeg introducere jer for hinanden og sige det. At sætte hendes velbefindende højere end mit og se muligheder for hende, det er ligesom filosofien i at komme hen til at leve helt åbent«.

Spørgsmålet om monogami og polygami er langt fra de eneste tabuer, Carsten Graff har piller ved. Men har dog hele vejen været den samme, nemlig at vi skal være ærlige over for vores selv og vores drivkraft. Derfor har man kunnet finde undervisningstitler som 'Lær at lyve på ærlig vis', 'Stjæl med god samvittighed' og 'Vær tro mod din utroskab'.

Det er den hæmningsløse omgang med tabuerne, der har gjort ham kendt som en af landets mest ubluferdige foredragsholdere, som folk elsker. Eller hader. Ualmindeligt er det ikke, at der er folk, som udvander fra hans foredrag.

sune.solund@pol.dk

